

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

Apare: DUMINECA

Prețul Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe an . . 10 co. oane
 " " " " pe 1/2 an. 5 " "
 " România și străinătate pe an. 14 franci
 " " " " pe 1/2 an 7 "

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse,
 edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până
 la 150 de cuvinte, 6 cor., până la 200 de cu-
 vinte, 8 cor., de aci în sus 10 cor.

Correspondințele se adresează redacțiunii
 „FOAIA DIECESANĂ“;
 eară banii de prenumerațiune și inserțiuni la
 ADMINISTRAȚIA
 Librăriei și Tipografiei diecesane în Caransebeș

Observări la o „critică . . . .“

Iarăș istoria Dlui Dr. Pușcariu

(Fine)

Acum să-i arătăm Dlui critic câteva exemple de legătură logică și să-l rugăm să ni-le explice. În cap I. pag. 6 tratează autorul despre persecuțiunile împăraților romani, despre eresii, și abia în cap III. pag. 27 trătează despre lățirea creștinismului.

La pag. 59 începe autorul încreștinarea diferitelor popoare și am dori foarte, ca D-l critic să ne arăte întru cât s'a ținut aici legătura logică. Între încreștinarea popoarelor există o legătură, pentru că a primit unul dela altul creștinismul; așa șcim despre Sârbi, că ei primiseră creștinismul prin secolul VII dar la anul 827 se lăsară cu totul de creștinism și abia după ce au lățit Ciril și Metodie creștinismul în Moravia, au început și Sârbi să se întoarcă carăș la creștinism. Cu toate aceste autorul tratează întâiu încreștinarea Sârbilor și apoi vorbește despre activitatea lui Ciril și Metodie în Moravia.

Unde este aici Dle critic cea-ce ceri D-Ta, adecă „desfășurarea exactă și clară a adevăratelor cauze, cari au avut ca efect vre-un eveniment“.

Încă un exemplu de legătură logică!

Imediat după încreștinarea Maghiarilor aflăm la pag. 70 cruciatele. La pagina 79—80 tratează despre Grigoriu VII. (1073—1085), Bonifaciu VIII. (1294—1303), Clement V și captivitatea babilonică a papilor (1305—1377); dela pag. 80—86 — scusă Dle critic, că îndrăsnesc și de astă-dată a mă ținea de pagini — vorbește autorul despre certele ivite între biserica orientală și occidentală și despre desbinarea definitivă sub patriarhul Mihail Cerulariul. La pag. 86 vorbește încă odată despre ocuparea Constantinopolei prin cruciata a patra dela anul 1204, despre care s'a amintit și la pag. 71. Întrebăm pe D-l critic care legătură logică a făcut

ca autorul să trateze întâiu despre cruciate, despre papii Grigoriu VII, Bonifaciu VIII, Clement V, captivitatea babilonică a papilor (1073—1377) și apoi despre certele între biserica orientală și occidentală ivite sub patriarhii Ignatie și Fotie, cari au adus cu sine totală desbinare dela 1054.

Recunoaște, că cruciatele au însemnătatea lor pentru istoria bisericească, pentru că vedem cum papii dela Roma se folosiau de toate mijloacele posibile pentru a supune biserica orientală și cum biserica orientală, pe lângă toate asupririle și împrejurările nefavorabile, în cari se afla, a știut să-și păstreze dogmele neatinse, pretindem însă ca fiecare lucru să se trateze acolo, unde cere adevărata legătură logică, și să nu se facă paradă cu legătura logică acolo, unde ea nu există.

Credem că prin aceste am arătat, că în manualul din cestiune nu stăm atât de bine cu legătura logică, cum se afirmă, și că prin o astfel de espunere nu vom putea cultiva judecata istorică a elevului.

Dlui critic nu-i place caracteristica pe scurt a fiecărei perioade, ci ar dori, ca această caracteristică să se facă la finea perioadei sau să o facă elevul în scris. E foarte bine, că autorul a făcut caracteristica perioadelor la început, pentru ca elevul din capul locului să știe de ce s'au luat tocmai anii respectivi ca ani de trecere dela o perioadă la alta. Ca elevul să facă caracteristica în scris depinde de profesor.

Ce se ține de metoda educativă apoi nici D-l critic nu prea îndrăsnesc să afirme, că s'ar fi ținut cont de ea în manualul de istoria bisericească. Pentru a arăta, că metoda educativă nu a fost neglijată, D-l critic ne aduce un exemplu la pag. 17, pe care îl vom cita și noi, pentru ca să se vadă ce înțelege D-l critic sub metoda educativă. Eată locul citat: „Creștinismul s'a limpezit prin persecuțiuni, ca prin foc; biserica învingătoare a primit

în martiri exemple de tărie, de caractere statornice, admirate și de contrari și imitate de alți creștini în toate țările, unde s'a lătit creștinismul. Tertulian cu dreptul a numit sângele martirilor a fi fost sămânța creștinismului." Frumos exemplu de metoda educativă! Ca probă de stil înflorit putea D-l critic să ne aducă și definițiunea cuvântului „biserică“ care e unică în felul său (pag. 3). Dacă voia autorul să țină cont de metoda educativă, nu trebuia să neglige atât de mult biografiile sântilor părinți, unde se află destule momente, prin cari se poate influența asupra voinței elevului și a să înțări credința în biserica lui Cristos. Și unde ne spune câte ceva despre s. părinți, nu e norocos, așa aflăm la pag. 35 că la sinodul prim ecumenic s'a distins în apărarea ortodoxiei contra lui Arie Atanasiu cel mare și Eusebiu. Noi știm că Eusebiu nu s'a prea distins la primul sinod ecumenic.

Dl critic putea ceti în darea de samă, că și atunci am făcut autorului observarea, că nu s'a ocupat mai mult cu viața s. părinți, fiind de părerea, că nu putem educa prin fraze — stilul înflorit și figurile oratorice ale Dlui critic — ci numai prin exemple de fapte mărețe.

După exemplele arătate prin cari Dl critic ține să arăte, că în manual este strict observată legătura logică și metoda educativă, trece și ne arată că în carte sunt și erori. Dl critic află numai în 3 locuri erori, cea-ce ne face să credem, că Dl critic sau n'a voit să scoată erorile la iveală și atunci D-Sa se face vinovat de lipsa de iubire față de școală, sau n'a aflat erorile și atunci nu are cunoștințele necesare pentru a-și da părerea asupra unui manual de istoria bisericească. Voind să justifice oare cum erorile din manual schiopatează și D-Sa și voind să îndrepte a căzut într'o eroare mai mare decât autorul.

La §. 4 zice autorul: „Apostolii se împrăștiară prin alte orașe din Palestina, precum în Antiochia, Cesarea și Damasc.“ Noi am făcut în darea de samă numai simpla observare: „Oare Antiochia și Damasc sunt orașe din Palestina?“ Acum vine Dl critic și ne esplică lucrul astfel: „Aici trebuie că a rămas la tipărire cuvântul „și“ înainte de Antiochia, etc. cea-ce a contribuit să schimbe înțelesul făcând se apară Antiochia, Cesarea etc. ca și cum ar fi fost orașe din Palestina“. Așadară îndreptând după Dl critic locul cu eroarea de tipariu ar suna astfel: „În urma goanelor rădicăte de Iudei apostolii se împrăștiară prin alte orașe din Palestina, precum „și“ în Antiochia, Cesarea, Damasc și întemeiară comunități creștine.“ Primim și admitem cu plăcere invențiunea Dlui critic, că a fost eroare de tipariu, acum însă să ni răspundă D-Sa că Cesarea unde zace, dacă nu în Palestina?

Nu cumva e și la D-Ta eroare de tipariu Dle critic? Este adevărat că mai există orașe cu numele „Cesarea“, dar Dl critic trebuia să știe, că

în locul acesta nu putea fi vorba despre altă Cesarea, decât numai de *Cesarea Palestinei*.

Dl critic zice mai departe: „În §. 30 unde se vorbește despre numirea mitropolitului din Bucuresci ca exarch, autorul se ne spună apriat motivele. După părerea mea i-s'a dat acest titlu, pentru că mulți dintre episcopii din părțile noastre s'au sântit de arhieriei în Bucuresci.“ Nu înțelegem ce motive mai cere Dl critic dela autor, când în carte la § 28, — nu 30 — se află atât de lămurit aceste motive.

Eată ce scrie autorul în §. 28: „*Mitropoliții mai însemnați prin vechimea scaunului lor, precum cel din Efes, Cesarea și Bucuresci poartă titlul de esarchi sau vicari ai patriarhului din Constantinopol.*“

Ei Dle critic nu observi nici acum motivele, de ce mitropolitul din Bucuresci s'a numit esarch al patriarhului? Doară ne spune autorul destul de apriat, că acești 3 mitropoliți au ajuns prin vechimea scaunului lor esarchi.

Acum închipuesceți Dle critic ce judecată istorică vei produce în elev, dacă îi vei spune, că mitropolitul din Bucuresci a căpătat titlul de esarch în urma vechimii scaunului mitropolitan și că scaunul mitropolitan e tot atât de vechiu ca cel din Efes și Cesarea. Apoi și părerea D-Tale despre titlul mitropolitului din Bucuresci e ciudată și nu e bine să mai fabricăm ipoteze pentru lucruri știute.

Treaba Dlui critic, că nu a aflat mai multe decât 3 erori în manualul de istoria bisericească; eu nu mai revin asupra erorilor, fiindcă le-am arătat — deși nu pe toate — în darea mea de samă și sper, că autorul la o nouă ediție va căuta să îndrepte toate erorile câte sunt în manual — dar' nu numai cele arătate de D-l critic — și să aranjeze mai bine materialul.

În fine observ următoarele: Manualul de istoria bisericească are pe lângă multe scăderi și părți bune, mai ales partea II, unde tratează istoria bisericii române, merită toată lauda, deși și aici va avea autorul să îndrepte la a II-a ediție partea în care se tratează despre unirea bisericii române cu Roma*) și să trateze mai pre larg despre istoria bisericii din România, Basarabia și Bucovina.

Petru Ionescu

*) D-l critic aduce tocmai partea despre Atanasiu ca un exemplu excelent de metoda educativă și cu mirare observ, că D-l critic nu face nici o observare la felul cum e tratată în manual unirea bisericii române cu Roma. Că D-l critic nu a observat, că Nestorianismul se numește în manual monofisitism, că Pelagiu a combătut pe Augustin, dogma despre purcederea sp. s. și dela fiul introdusă după schisma cea mare etc. nu este mirare și nu se poate pretinde să o știe tot omul, nu putem însă înțelege, că se mai află Români culti, cari se nu cunoască cestiunea unirii. Oare ce ar zice la acestea regretatul Dr. Crișian, fost profesor de istorie la seminarul din Sibiu? Tempora mutantur!!

Topografia satului Măidan

Dedicație P. S. S. Domnului Episcop **NICOLAE POPEA**

(continuare)

Buroni

În partea sudică lângă sat și „ogașul scolii“ este un loc și un izvor cu ciuciureu [ciuciureul este un vâlân de lemn pre care curge sau ciurăie apa] numit: „la Buroni“;

În acest loc sunt două ocne vechi. Una se crede, că e de aramă, a cărei *caună* (gaură) este sub șcarpul călei ferate; ear a doana este lângă ogaș, și se vorbește, că ar avea o jită de rudă de argint de 17 policari. Din aceasta isvorește un izvor (cu ciuciureu) cu apă foarte bună.

Acest loc și-ar avea numele dela un locuitoriu din Măidan cu numele „Bura“; azi supranume a unor familii Țiunea.

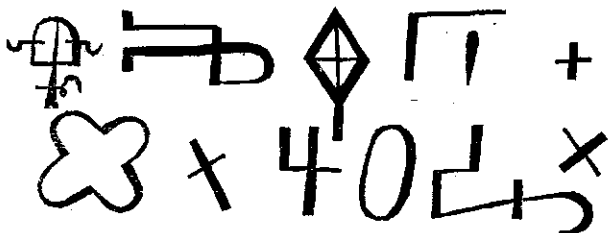
Aceasta ocna, se poate, că datează dela Turci, pentru că se zice, că acest „Bura“ a fost un „bulibașa“ turcesc, carele din tot ținutul încassa dări pentru Turci, până și dela Vêrșet.

Brad

Deasupra satului spre sud, se află dealul numit „Brad“ care nume se zice, că l'ar avea dela brazii, ce cresceau cândva pre acest deal.

Pre coasta nordică și la poalele dealului „Brad“ sunt trei rënduri de case. Rëndul de case deasupra — sub calea ferată — se zice „Curioni“, prescurtat din Corniarevoni; se crede adevă, că familia Draghicescu, cari mai toți locuiesc aci, dela Corniareva ar fi venit în Măidan.

În vârful acestui deal este o peatră de granit (sienit) cu fața spre nord, pre carea sunt cioplite semnele acestea:

etc. legate prin nisce linii, și toate sunt bine conservate.

O copie cu aceste semne am trimis'o D. archeolog Gr. Tocilescu în București, carele zice: că sunt semne de uvrieri (Steinmetzerzeichen), îndatinate la Greci, Romani și alte popoare antice din evul mediu, ca să li-se tragă cont la plată.

Eată dară un document, că Măidanul cu minele lui, e mai vechiu decât stăpânirea Turcilor, cari la anul 1552 au cuprins Timișoara și au stăpânit în Bănat până la anul 1717.

Din jos de această inscripțiune, tot în partea nordică este o rîpă, din carea ese apă verde, și se crede, că aci ar fi fost o ocna de aramă.

Spre Nord la poalele acestui deal sunt urme de zgură sau șleagnă de metale topite, printre cari se găsește cărbuni de lemn, și din aceasta deducem, că metalele acelea au fost topite cu cărbuni de lemn. În acest loc a fost găsită nicovala, de carea am vorbit mai sus. Ear sub Nr. C. 236 Costa Cimponeriu a găsit 9 căldări de aramă. Spre sud-ost la poalele acestui deal, lângă „Ogașul Peichii,“ se află o ocna de antimoniu părăsită.

Spre Ost la poalele Bradului se crede a fi fost o ocna de aur; ear dela vale de aceasta, alta de aramă. În grădina confocuitoriului Nichită Draghicescu Nr. C. 275 se vorbește, că ar fi o ocna îngrădită (boltită) cu peatră.

Tot la poala ostică a Bradului peste Valea Cuptoriului și Casa Nr. 275, lângă moara „Crăciunescilor“ se cunoaște alt loc de topitoare.

La poalele „Bradului“ spre nord-ost în grădina Nr. C. 45 încă sunt ocne vechi, bine de cunoscut; ear de aci peste Valea Cuptoriului sunt urme de zgură și ocna în grădinele Nr. C. 46—50.

La poalele vestice, lângă „Ogașul Predii,“ este o petrarie de granit (sienit) în direcțiunea petrei cu inscripțiunea din vârful Bradului.

Pre coasta nordică a Bradului, ne spun bătrânii, că ar fi fost morminții (cimiteriul) lucrătorilor de mine, acărur cruci și „Zleamăne“ (petrile ce se pun lângă crucea mortului) s'au părăsit și lăpădat d'aci, după împărțirea acestui loc între Urbarioliști, ca gradini de izlaz (litre) — prin plântarea de moșii.

Locuitoriul din Măidan Arsenie Draghicescu, la anul 1890, când a săpat la fundamentul sălașului, a găsit aci o monetă romană de pe timpul lui Licinius și mi-a dat-o mie, și o păstrez încă. Licinius s'au născut în Dacia, împăratul Galerius la anul 307 l'a denumit de August în locul lui Sever împăratului bizantin și Licinius la 324 d. Cr. a fost ucis în Thesalonica.

Aceasta monetă e de aramă sau bronz și are pe o parte capul împăratului, ear pe alta, lupta unui atlet cu animale. O legendă ne povestese, că: cel ce ar sci ceti inscripțiunea de pre stâncă din Brad, ar găsi ocna, unde fostul proprietariu al minelor de aici Dalea, a ascuns averile sale la venirea „Căpcânilor“ (Tătarilor).

Despre aceasta ocna — în carea ar fi ascuns Dalea averile sale — se crede că ar fi în capul grădinei noastre Nr. C. 91, unde fie-care generațiune săpând aci, și-a cercat norocul a descoperi ocna aceia, dar fără rezultat. Acest loc este pre „Coasta Miclescilor“ vis-a-vis de Brad, peste Valea Ilișavă dela locul, unde au fost topitoarele (Cuznițele) de sub Nr. C. 20—26.

Moșul nostru Jurgiu Liuba Marcu, a găsit în grădina noastră nisce bucăți de metal alb cu litere și numere romane și o sabie; ear vecinul Florea Sima Nr. C. 92, mai multe măsuri de monete de argint mici și mai mari și o mulțime de cărbuni de peatră în pământ, la o afunzime de 2 metrii.

Acest Florea Sima din desperare „că banii nu au fost de cei buni și nu i-au putut schimba cu de cei buni, după ce i-a ascuns undeva, a prostit și nu au mai sciut psune următorilor săi unde i-au ascuns.“

Pre dealul „Brad“ haiducul Păun Ivan, pre la începutul secolului acestuia, a fost tăiat cu roata. După ce în Oravița furase o ladă cu bani dela Vasa Petroviciu de Ciudanovița (de origine din familia Lungu Păsule din Măidan), acest Păun Ivan fu observat de un pândur, ce străjuia camera împărătească din Oravița, carea se afla lângă casa spâhii Petroviciu, și fu împușcat de acest pândur în avlia lui Petroviciu; de unde apoi fu adus în Măidan, și ca să inspire frică locuitorilor, au fost tăiat cu roata pre dealul „Brad“ și lăsat pre furci neîngropat, până au picat carnea și oasele de pre corpul lui.

Despre acești haiduci se zice, că nu furau dela Români, ci numai dela străini sau dela apăsătorii Românilor.

Cârpeniș

Cârpenișe sunt două „Cârpenișul mic și cel mare.“

Așa se numesc două dealuri, dela sat spre ost acoperite cu carpini, dela cari credem, că-și au și numele.

Ambele Cârpenișe sunt foarte stâncoase, din peatră de var și cu cârșie (vârf stâncos), pe carea nu se poate umbla. În coastele sudice a ambelor Cârpenișe se găsesce peatră moale (tuft).

În Cârpenișul mic deasupra acestui tuft este un izvor, care vine dintr'un crater astupat, ear în pârtelele Cârșiei cu gura spre sud-vest, este o gaură numită: „Gaura buhntorii“ la carea nu se poate sufl nime. Fiind că aci este și peatră moale și crater, deducem, că Cârpenișele au fost odată nise Vulcani mici.

La poalele Cârpenișului mare pre Valea Ilișava sunt mai multe petri (bortoane) mari, despre cari se crede, că de pre stâncă ar fi fost slobozite (lăsate) într'o bătae a urieșilor, cari s'ar fi bătut la chiea d'aci.

Această credință poporală se adevărește prin urmele de urieși, ce se ved petrificate pre Valea Ilișavei și coasta Cârpenișului¹⁾, precum și prin izvorul de aci numit: „Ciuciușul Novăcescilor“²⁾.

Cârpinițe

Așa se numesc poalele dealului „Fața mare — Cârhoaie“. La poalele nordice ale „Feții mari — Cârhoaiei“ este o ridicătură stîncoasă, acoperită cu cârpinițe; dela aceste cârpinițe își are numele aceasta parte de deal și se află în partea ostică dela sat.

Se zice, că aci ar fi o gaură (pesceră, cavernă) mare, în carea oamenii în timpurile invasiunilor barbare s'ar fi ascuns cu toate vitele lor. Eu am găsit aci o gaură, în lăuntru căreia se aude curgând apă ca într'o vale. În tot chipul este apa izvorului, ce ese din pământ din jos de acest loc numit „izvorul din Loznice“, sau cel din coasta sudică a acestui deal (din Fața Natrii), numit „Fântâna lui Mărian.“ Despre aceasta fântână crede poporul că e lecuitoare, la carea vin indivizi și din satele vecine a bea și a se spăla cu apa acestui izvor.

Cârhoaie

Vârful stâncos al dealului ce poartă numele: „Fața mare“, „Teiuș“ și „Teiușel“ spre Nord, „Natra“ și „Fața Natrii“ spre sud, se numesc „Cârhoaie“, de cari sunt

¹⁾ Făcându-se aci un drum, au fost acoperite mai toate urmele.

²⁾ Poporul crede, că Novăcescii au fost acei urieși.

trei cu ridicături de peatră de var; și zac dela sat sper răsărit.

În partea sudică a acestor Cârhoaie, sunt mai multe găuri și peșteri, în cari se crede, dar se și cunoasce, că în timpurile primitive au fost locuite de oameni. Pre stâncile Cârhoaielor se găsesce urme de animale petrificate, ear prin peșteri oase de animale.

Pre partea nordică, omul se poate sui până în vârful acestor Cârhoaie, pre unde sunt tot tufe de Iliieci (Iliieci sau și Iorgovani), și omul din vârful lor căutând spre sud, vede o prepastiă mare, încât se înfioară fiind stânca aplecată, ca și când stă gata să cadă.

În una din pescerile acestea, am găsit un instrument de os, în forma unui colț de porc, pe carele îl țin și acuma.

Cârbunariu

Pre „Valea Cuptoriului“ la gura ogașului „Bogoe“, este o pădină, ce se zice Cârbunari. Pământul este negru (petriș de arșițe)¹⁾ și se crede, că aici s'ar fi ars cândva cărbuni, pentru minele, ce au fost în Măidan.

Cetate

La capetul satului — spre vest, — lângă „Ogașul Gergonilor“ îndărătul Caselor Nrii 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186 și 187, sunt mai multe plațuri fără de case („vacante“) cu grădini, ear deasupra și din jos de acestea sunt mai multe grădini din izlaz („litre“). Acest loc se chiamă „Cetate“ și preste ogaș dela Cetate se zice „Seliste“, și se crede, că odată și aici ar fi fost sat.

Ruine de ziduri sau de castele nu mai sunt, dar locuitorii Măidanului seiu se arête locul, unde se pot vedea nise canaluri de peatră, cari conduc în mai multe direcțiuni. Pre din afară se găsesce bucățele de cărămizi arse. În anul 1865 s'au găsit aci un tun mic de aramă sau bronz, care se află acum în museul de anticități din Timișoara²⁾.

Aceasta cetate, — deși poporul crede că a fost turcească, — totuș (după părerea Dlui profesor Voinoviciu) nu e adevărat; pentru că e la strîmtoare între trei dealuri, carea nici o oară n'ar fi putut resista tunurilor, ci în tot chipul e din timpurile vechi primitive, ear mai apoi adaptată prin Romani, pentru că în câmpul dinaintea Cetății spre Vest numit „Obrejiă“ și „Gaiuș“, arând, se găsesce petri rotunde grele și săgeți ascuțite din *beică* (cvarți) cristalizată, recuise de bătae din timpurile primitive. Cumcă și Turcii au locuit în cetate, este sciut numai din multele povestiri, de cari fie-care moș și babă seiu povesti destule.

O astfel de tradițiune se susține și în familia noastră „Liuba“, și în povestă se spune: că în secul al 17-lea, două cătane turcesci, voiau să silească o fată din familia noastră; fratele ei venind dela oi, a omorît pre amândoi Turcii, ear apoi întorcându-se în codrii, a adunat pe toți păstorii și alți oameni fugiți de Turci, și într'o noapte au omorît pre toți, câți se aflau în sat și în cetate.

¹⁾ Arșițe se numesc un petriș, ce stă în fața soarelui și pe care de arșița (arderea sau pripeala) soarelui nu cresce nici o plantă.

²⁾ Acest tun l'au găsit frații Florea și George Mergiovilă prinzând pesci, pentru tun a căpătat dela stat premii de 20 de taleri.

Acest viteaz, a fost denumit de măiestru de poștă aici, ear mai târziu a fost mutat la Straja (Lagerdorf) în Cottul Timișului. Ultimului descendinte din aceasta familie, înainte cu vre-o 10 ani i-s'au confiscat pământul, apoi a fost suspendat din oficiu. Acest descendinte, — Petru Liuba, — se află acum în Moldova nouă.

Liuba-Iana.

(Va urma)

Învinovățiri false și tendențioase

Cetim în Tel. Rom. :

În numărul foaiei noastre 139 din anul trecut am arătat, că scirea foaiei „Budapesti Tudositó,” privitoare la cele zise de Escelenția Sa I. P. S. D. Arhiepiscop și Mitropolit al nostru *Miron Romanul* la audiențele, ce Maj. Sa le-a dat din incidentul crizei ministeriale din Decembrie a. tr. este falsă și tendențioasă. „Tribuna” s'a folosit atunci de aceasta scire din „Bud. Tud.” luându-o de bani buni, și făcând nesce deducțiuni tendențioase, prin cari a atacat pe Escelenția Sa în mod răutacios, ca și când Escelenția Sa ar fi de acord cu nefericita politică bisericască, croită de miniseriul Werkerle. Am arătat atunci bazele false ale acestei deducțiuni, zicând, că ea este izvorită „din vechia datină a „Tribunei” de a ataca cu ori ce preț pe Capul nostru bisericesc.”

Patima, cu care urmează „Tribuna” pe această cale față de Escelența Sa, metropolitul nostru, a eșit acum de nou la iveală în un prim articol al ei din Nrul de Duminecă, 5/17 Martie a. c. Revenind asupra audiențelor amintite dela finea anului trecut, „Tribuna” ne spune, că „în urma cercetărilor făcute” i-s'au confirmat toate scirile din „Bud. Tudositó.” I-s'au confirmat adecă aceste sciri prin nisce informațiuni din un izvor nenumit și cu totul problematic, care spune, că Escelența Sa ar fi zis cătră Maj. Sa, că legile bisericesci nu vor întâmpina greutăți în aplicarea lor, că preoții încă vor merge la cununia civilă și că în urma acestor răspunsuri Escelența Sa ar fi cerut permisiunea să presinte Maiestății Sale un memorandum și că Maj. Sa i-a dat permisiunea cerută.

Basată pe aceste informațiuni, „Tribuna” calumniază pe Escelența Sa în un mod răutacios, folosindu-se, pentru ca să producă un efect și mai mare, de cuvântul : *apostata*, la adresa Escelenției Sale.

Este în genere cunoscută pornirea pătimasă a „Tribunei” de a ataca și calumnia pe nedreptul pe Înaltul Cap al bisericei noastre, de a încerca să-l discrediteze înaintea lumii; dar pe cât este de cunoscută aceasta manieră, pe atât este ea de deochiată înaintea publicului. Publicul, precum o scim aceasta din esperință, sătul de asemenea calumniări trase de păr și fără nici o basă, nu pune nici un pond pe ele. Repetăm, că o scim aceasta și dacă totuși ne aflăm îndemnați a reflecta la acest articol din cestiune al „Tribunei”, o facem din două cauze,

ca de o parte să arătăm, că informațiunile câștigate de „Tribuna” din izvorul necunoscut, sunt denaturate, defectuoase și astfel espuse, încât din ele să se poată face deducțiunile, ce-i convin „Tribunei”, ear de altă parte o facem, că dacă ar mai fi ici coala cineva în public, care ar mai da crezământ la astfel de însinuări, făcute cu vedită rea voință față de Capul nostru bisericesc, să aibă ocaziunea a se convinge, că ele n'au substrat real, că n'au nici o valoare și nici un înțeles, decât poate înțelesul patimaș de calumniare . . .

Varietăți

Scire personală. Prea Sântitul Domn Episcop diecesan *Nicolae Popea* a plecat Marți dimineața cu trenul accelerat la Budapesta pentru de a participa la ședințele casei magnaților, și la ședințele fundațiunei Gojdu.

Esamen de cualificațiune au pus Mercuri în 8 c. cu succes bun învățătorii din Bazoș Aurel Bădescu și Dimitrie Țigu.

Părăstas. Marți în 5. s'a ținut în biserică sântului Ioan din loc un părăstas pentru odihna răposatului profesor *Dr. Leon Mureșan*. Servițiul divin l-a săvârșit P. O. D. Protopop A. Ghidiu însoțit de parohii locali. La acest act au luat parte profesorii și elevii institutelor noastre și alți cunoscuți și amici de ai răposatului.

Necrolog. Căpitanul *Eugeniu Jivanovicu* de nascere din Peilas a răposat în Güns în 2 Martie v. — *Vasile Micleu*, agent la soc. de navigațiune dunăreană a răposat în 4 Martie v.

Din partea „Comunității de avere a fostului regiment conf. romano-bautic Nr. 13”, cu Nr. 275. 1895, A. s'a esmis următorul provocatoriu: *Onorate Domnule!* Adunarea de primăvară a reprezentanței comunității de avere să va ținea în Caransebeș, Mercuri în 3 Aprilie a. c. (st. n.) la 1/2 10 oare a. m. Aceasta vi să aduce cu aceea observare la cunoscință, că în cas dacă D-Voastră ați fi împedecați a lua parte la adunare, atunci programul despre obiectele, cari să vor pertracta în adunare, aveți să-l predați suplentului D-Tale cu recercarea de a participa *negreșit* la adunare. Programul: 1. Darea de samă despre dispozițiile și întâmplările mai însemnate dela ultima adunare generală din 25 Septembrie 1894. 2. Socoțile anuale și inventariile comunității de avere și a fondului caselor pro 1894 și raportul comisiunei de revisiune despre esaminarea socoților menționate și despre scontrarea casselor. 3. Rugarea fostului primcodrean al Comunității de avere Nestor Bica pentru escontentare. 4. Rugarea fostului servitoriu silvanal al Comunității de avere Pavel Floca pentru iertarea daunei silvanale pusă în sarcina lui. 5. Rugarea fostului servitoriu silvanal al Comunității de avere Pavel Floca pentru escontentare. 6. Descrierea taxelor de măsurare ulterioară pusă în sarcina fostului forestier al Comunității de avere Iosif Komarek. 7. Rugarea fostului servitoriu silvanal al Comunității de

avere Ilie Imbrea pentru o noaună escontentare. 8. Rugarea controlorului contabil Pavel Iovescu pentru o remuneratiune. 9. Propunere pentru escontentarea servitorilor silvanali ridicați din servițiul Comunității de avere ș. a., Damian Daia, Pavel Green, Pavel Dragan, Constantin Vladu, Petru. Trailovicu, Lorenz Tremmel, Iacob Lungu, George Frumosu. 10. Propunere pentru descrierea de daune silvanale. 11. Ofertul familiei Brinzeiu din Bozovicu referitoriu la cumpărarea unei parcele de pământ pe sama Comunității de avere. 12. Regularea taxelor pentru mai multe soiuri de lemne. 13. Suplici incursă mai târziu. 14. Alegerea duor reprezentanți pentru autentizarea protocolului. — *Caransebeș*, 15. Martie 1895. — Președintele *Ilie Curescu*, m. p.

Dare de samă și mulțamită publică. Subscriși în numele comitetului arangiatoriu al concertului și balului român aranjat în comuna noastră Bocșa-română la 7/19 Februarie a. c. cu concursul renumitului cor vocal al plugarilor români din Chiseteu în scopul de a înființa o reuniune română de lectură, ne ținem de datorință a publica darea de samă despre rezultatul acelu concert-bal și a exprima pe calea publicității mulțamită cuvenită. Au contribuit și a incurs la cassă spre scopul numit preste tot suma de 354 fl. 85 cr. Spese au fost 264 fl. 85 cr. A rămas venit curat 90 fl., care sumă s'a depus în cassa de economii din Bocșa-montană spre fructificare sub titlu: *Reuniunea română de lectură* din Bocșa-română ear libelul signat cu Nr. VI folio 105 s'au depus spre păstrare la parohul și președintele sinodului parohial Ioan Popovicu senior din loc. Suprasolviri au incurs dela următorii Dnii: Mihaiu Panajoth director de Bancă 9 fl. Hedvig Böz proprietariu mare 5 fl. Ioan și Alexandru Augustin 4 fl. Iulius Knoty protopretore cercual 3 fl. Nasta Verdeu 2 fl. 85 cr. Petru Verdeu jude comunal 2 fl. 50 cr. Dimitrie Blajovan pretore cercual 1 fl. Pre când facem aceasta dare de samă totodată exprimăm călduroasa noastră mulțamită tuturor P. T. Domnii, cari prin contribuirile lor au binevoit a sprijini întreprinderea și scopul nostru. Ear renumitului chor vocal al plugarilor români din Chiseteu precum și laudatului dirigent al corului, Mult On. Domn Lucian Șepețianu, administrator protopresbiteral, din inima curată exprimăm cea mai profundă mulțamită, pentru producțiunile sale, cele atât de succese din sara și noaptea petrecerii din Bocșa-română și pentru jertfele aduse în timpul greu de eamnă, resplătindu-le osteneala și jertfa cu recunoscința și mulțamirea noastră generală, care nu o putem manifesta, precum o simțim și o păstrăm în inimile noastre, întocmai cum păstrăm dulcea suvenire, că ne au lăsat, și ne leagă încă timp îndelungat de numitul cor, carele și în acestea ținuturi ca și în toate părțile și-a eluptat renumele, ce cu drept îl merită. Vivat corul Chizeteului! *Bocșa-română* în 1/13 Martie 1895. — Pentru comitetul arangiatoriu: *George Vuc* președinte. — *Petru Verdeu* jude comunal și membru în comitet. — *Nicolae Cocoș* notariu.

Licitațiune minuendă

Pre basa incuviințării Ven. Consistoriu diecesan ddtto 18 Maiu anul 1894 Nr. 1382 B. se escrie licitațiune minuendă pentru renovarea și acoperirea s. biserici gr. or. rom. din comuna *Dragșina*, protopresbiteratul *Buziaș* cu tinichea (pleu) cu prețul esclamării de 1848 fl. 84 cr. v. a.

Licitațiunea minuendă se va ținea Marti după s. pasci în 4/16 April a. c. la 2 oare postmeridiane în s. biserică din loc.

Reflectanții sunt poftiți a se presenta în ziua și oara hotărâtă în comună, având reflectanții a depune la începerea licitațiunei vadiul de 10% în bani din prețul de esclamare.

Planul și specificațiunea de spese se pot vedea ori când la președintele comitetului parohial.

Resultatul licitațiunei întră în putere de drept numai după aprobarea lui din partea Ven. Consistoriu diecesan.

Dragșina din ședința comitetului parohial ținută în 11 Decemvrie 1894. 1—3 [21]

George Radulescu
pres. com. par.

Valeriu Bălan
not. com. par.

Nr. 595 O. E. 1895.

Publicațiune

Din partea oficiului jos însemnat se aduce la cunoscința publică cumcă: **licitațiunea pășunii alpine a muntelui Semenice** din hotarul comunei *Prilipeț* aparținătoare Comunității de avere a fostului Regiment confinar romano-banatic Nr. 13 în estindere de 305 jugere 1038 □ m. se va ținea în 4 April 1895 st. n. 9 oare a. m. la oficiul jos însemnat în *Caransebeș*.

Licitanții sunt provocați a depune la începutul licitațiunei vadiul de 30 fl. v. a.

Indivizii cari s'ar înșina ca licitanți în numele vreunei comune, au se se legitimizeze în cualitatea aceasta cu plenipotenția din partea comunei respective.

Caransebeș la 19 Martie 1895.

[19] 1—1

Oficiul de economie a Comunității de avere

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de învățatoriu la școala comunală din *Ogradena-veche*, cu limbă de propunere română și magiară prin aceasta se escrie concurs.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. 400 fl. salariu în bani gata.
2. 5 fl. spese scripturistice.
3. 24 metri de lemne pentru foc.
4. Quartir în natură cu grădină de legumi.

Recursele bine ajustate, provăzute cu timbru, compuse în limba magiară și adresate înaltului Ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiune publică până în 31 Martie c. n. 1895 au a se trimite comitetului administrativ a Comitatului *Caraș-Severin*.

Numai astfel de învățatori se vor lua în considerare, cari se vor presenta în persoană la inspectorul regesc în *Logoj*.

Denumitul învățătoriu este îndatorat a împlini și funcțiunile cantonale după ritul gr. ort. român.

Ogradena-veche la 20 Martie 1895. 1—3 [20]

Scaunul școlariu.

Licitațiune minuendă

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan ddto 19 Octombrie 1894 Nr. 3019 B. ex 1894 se escrie licitațiune minuendă pentru acoperirea cu tinichea a turnului bisericii din **Cireșul-timiș**, cu prețul de esclamare 722 fl. 60 cr. v. a.

Planul, specificațiunea de spese și măsuri precum și condițiunile de licitațiune se pot vedea la oficiul parohial din loc

Licitațiunea se va ținea în 16/28 Aprilie 1895 la 11 oare a. m.

Cei ce doresc a lua parte la licitațiune vor avea să dovedească, că sunt apti pentru acest lucru și înainte de licitațiune a depune în bani sau hârtii de valoare vadiul de 10% din prețul esclamării.

Dat din ședința comitetului parohial ținută în 21 Noemvrie 1894. [18] 2—3

Ioan Ignaton,
preș. com.

Nicolae Jurca,
not. com.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Licitațiune minuendă

Pe baza încuviințării V. Consistoriu diecesan din Caransebeș Nr. 228 Șc. din 25 Ianuarie 1895, se escrie licitațiune minuendă pentru edificarea școlii gr. or. din **Vucova**, protopresbiteratul Buziașului, cu prețul esclamării 2375 fl. 21 cr. v. a. computându-se aici tot materialul. Planul și specificațiunile se pot vedea în fiecare zi la oficiul parohial. Licitațiunea se va ținea în biserica gr. or. din Vucova în 26 Martie [7 April] a. c. la 1 oară.

Întreprinzătorii se vor prezenta în aceasta zi în fața locului, unde li se vor face cunoscut condițiunile lucrului, având a depune vadiul de 10% din prețul de esclamare în bani sau hârtii de stat care în cazul primirii lucrului se păstrează în cassa bisericii până la colaudare.

Vucova din ședința comitetului parohial gr. or. ținută la 18 Februarie 1895. [17] 2—3

Avram Ciocoiu,
președinte.

Alesandru Lazăr,
notariu.

Concurs

Pentru ocuparea unui post de profesor, la institutul pedagogic diecesan din **Caransebeș**, se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salariu fix anual 800 fl.

Drept de quinquenalii și, după întărirea definitivă, pașal de cortel 200 fl.

Competenți pot fi numai Români greco-orientali și au să producă:

1. Atestat de botez.

2. Atestat de maturitate

3. Absolutoriu dela universitate despre studii pedagogice sau filosofice.

Caransebeș din ședința consistorială ținută în 24 Februarie 1895.

Episcopul diecesan

Nicolae Popea m.p.

3—3 [14]

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. română din comuna **Sndriaș-Jupani**, protopresbiteratul Făgetului se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Foaia diecesană.

Emolumentele sunt:

1. Salariu în bani gata 300 fl. v. a.
2. Doauă jugere pământ de finaț.
3. 20 metrii volum de lemne, din care se se provadă și școala.
4. Pentru conferință 5 fl. v. a.
5. Pentru scripturistica 3 fl.
6. Pentru curatorie dacă o i-a asupraș 8 fl.
7. Cuartir liber cu grădină de un juger.
8. Dela înmormântări unde va fi poftit 20 cr. ear cu liturgie 40 cr.

Doritorii de a ocupa acest post învățătoresc au să și înainteze recursele cu documentele necesare adresate comitetului parohial Prea On. Domn protopresbiter Sebastian Olariu în Făget.

Recurenții sunt poftiți să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătoare în s. biserică, dar nu în ziua alegerii.

Alesul învățătoriu este îndatorat a purta cantoralul și scripturistica.

Preferiți vor fi aceia, cari sunt în stare a conduce corul local.

Din ședința comitetului parohial ținută în Sudreaș-Jupani la 23 Februarie 1895.

[15] 2—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Licitațiune minuendă

În puterea decisului Venerabilului Consistoriu diecesan din Caransebeș ddto 3 Februarie 1895 Nr. 3245 B. ex 1894, comuna bisericăscă gr. or. română din **Alibunariu**, escrie prin aceasta concurs de licitațiune minuendă, pentru zidirea unei biserici pe seama ei.

Licitațiunea se va ținea în comuna Alibunariu la 4/16 Aprilie 1895 n. m. în localul destinat de comitetul parohial.

Zidirea bisericii, carea cuprinde în sine: a] furnisarea întregului material necesar și b] edificarea — clădirei însăși, — este socotită după specificațiunea de spese cu suma de 37.841 fl. 37 cr.

Doritorii de întreprindere se admit la licitațiune numai, dacă: a] dovedesc că sunt măestri de clădiri examinați și calificați, sau, neavând această calificațiune, — concred zidirea celui ce dovedește comunei, că posedă această calificațiune; b] depun vadiul de 10% din prețul esclamării, și c] declară în scris, că a cetit și înțeles condițiunile de licitațiune și se supun lor.

Resultatul licitațiunei intră în putere de drept numai după aprobarea lui din partea Venerabilului Consistoriu diecesan.

Planurile, specificațiunea de măsuri și spese, apoi condițiunile de licitațiune se pot vedea oricând la oficiul parohial gr. or. român din Alibunariu.

Din ședința comitetului parohial al bisericeii gr. or. române din Alibunariu ținută la 23 Februarie 1895.

Președinte :

Jiva Murgu.

Notariu :

Teodor Petrișor.

Cu scirea și învoirea protopresbiterului *Trifon Miclea.*

[16] 2-3

Nr. 60 ex 1895.

Concurs

Pe baza ordinațiunei Ven. Consistoriu diecesan ddo 8 Februarie a. c. Nr. 133 Șc. se escrise de nou concurs pentru întregirea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. română din comuna **Herendesci**, protopresbiteratul Logojului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt :

1. Salariu în bani gata 300 fl. v. a.
  2. Folosirea alor 4 jugere pământ de arătură ;
  3. 28 metri lemne de foc, din care însă se va încălzi și sala de învățământ ;
  4. Pentru scripturistică 6 fl. ;
  5. Pentru conferințele învățătoresci 8 fl. ;
  6. Pentru curatorat, dacă îl ia învățătorul **asupraș** 12 fl.
  7. Pentru o cutare foaie pedagogică, care va voi învățătorul a o abona 3 fl.
  8. Cuartir liber cu 2 chilii, cuină, cămară și grădină pentru legumi de $\frac{1}{4}$ juger.
  9. Dela înmormântări unde va fi poftit 50 cr.
- Alesul învățătoriu este deobligat a purta și cantoralul în și afară de biserică și de a instrua și pre școlari în cântările rituale.
- Dintre recurenți va fi preferit cel cu cunoștiința muziceii vocale cu scopul de a conduce și dirigea corul esistent în comună ; în care cas însă pentru prestațiunile sale față de cor va căpăta dela comună o remunerațiune anuală de 20 fl.

Recurenții sunt avisați ca recursele lor, adjutate cu cele de lipsă și adresate comitetului parohial din Herendesci, se le înainteze oficiului protopresbiteral gr. ort. român în Logoj.

În fine dela recurenți se poftește, ca înainte de alegere se se presinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică.

Herendesci din ședința comitetului parohial ținută la 16 Februarie 1895.

[12] 3-3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Redactor responsabil: Dr. PETRU BARBU

Anunț!

Subscrisul am onoare a anunța p. t. public din Caransebeș și jur, că dela

5 Martie 1895 n.

am deșchis în casa **Steinschneider**, în piața principală

o măgăzină intenățională de haine
pentru domni și băeți.

Totodată primesc comande pentru haine după măsură din materii fine atât indigene cât și străine.

Pălării și Cilindre dela firma **P. C. Habig.**

Cu stimă

Géza S. Grünberger.

[13] 2-3

Înștiințare!

Subsemnata fac cunoscut on. public, cumcă

Depoul de bere A. Dreher
STEINBRUCH

al răposatului meu soț **Carol Diemer** îl voi conduce eu mai departe, și ofer :

1 Butoiu à 25 litre Königsbier	4.20
1 " " 25 " Kronenbier (à la Pilsen)	4.80
1 Ladă 36 Sticle à $\frac{7}{10}$ litre Königsbier	4.70
1 " 36 " à $\frac{7}{10}$ " Kronenbier (à la Pilsen)	5.30

la care prețuri darea de consum 1 fl. 25 cr. după 25 litre nu e socotită.

Pentru comande cât mai dese roagă

[11] 3-3

Văduva Diemer.

Tipariul și editura tipografiei diecesane în Caransebeș